

ΤΑΥΡΩΠΟΣ

ΑΘΗΝΑ

Φεβρουάριος 1982

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΝΕΟΧΩΡΙΤΩΝ ΝΕΒΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

‘Από τις όμορφιές του χωριού μας

‘Ο Σύλλογός μας

Η ίδρυση του συλλόγου μας υπήρξε μία ανάγκη για όλους τους εκπαιδισμένους Νεοχωρίτες, που αναγκάστηκαν να εγκατασταθούν στην πρωτεύουσα. Κανονικά εμείς κατεβαίνοντας από το όρεινό χωριό μας θα έπρεπε το πολύ να εγκατασταθούμε στην πρωτεύουσα του νομού μας, την Καρδίτσα. Δυστυχώς, όμως, εκεί ήταν και είναι λίγες οι ευκαιρίες εργασίας και έτσι υποχρεωθήκαμε να κατηφορίσουμε προς την Αθήνα, την τόσο φιλόξενη αλλά και τόσο ανελέητη πρωτεύουσά μας. Εγκαταστάθηκε ο καθένας μας όπου μπόρεσε. Άλλοι σε κεντρικά σημεία και άλλοι σε προάστια και σε εργατικές συνοικίες με σκοπό να ασκήσουμε ό,τι επάγγελμα ξέραμε ή μπορούσαμε να μάθουμε. Τώρα ύστερα από τόσα χρόνια μπορούμε να πούμε ότι σταθήκαμε εδώ στον ξένο τόπο ανάμεσα σε ξένους και άγνω-

στους, τίμα και αποδοτικά. Και ή εργατικότητα και ή εντιμότητα μας θέλουμε να πιστεύουμε ότι ωφέλησε και μας αλλά και το κοινωνικό σύ- νολο.

Βέβαια, είμαστε σκορπισμένοι στα τέσσερα σημεία του ορίζοντα. Από την Ηλιούπολη ως την Κηφισιά και από την Αγία Παρασκευή ως το Γαλάτσι, σε όλα σχεδόν τα προάστια υπάρχουν ομάδες συγχωριανών. Οι οικογένειές μας αυξάνονται και πληθύνονται και σκορπίζονται στο Λεκανοπέδιο της Αττικής σαν του λαγού τα παιδιά. Όμως δεν το θέλουμε και δεν πρέπει να χαθούμε μέσα σ' αυτή την κοσμοπλημμύρα και να αφοριωθούμε σ' αυτό το τεράστιο χωνευτήρι, χάνοντας την ταυτότητά μας, την αγραφιώτικη μας. Αντίθετα πρέπει να διατηρήσουμε την αλληλεγγύη μεταξύ μας,

ΣΥΝΕΧΕΙΑ στή σελ. 2

‘Ενα από τα ζωτικώτερα προβλήματά μας

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΣ ΤΟΥ ΜΕΓΔΟΒΑ

Η τεχνητή λίμνη του Μέγδοβα ή του Ταυρωπού, όπως μετονομάστηκε διαίρεσε μια μεγάλη περιφέρεια των Θεσσαλικών Αγράφων και έκοψε τους δρόμους προσπελάσεως προς το Θεσσαλικό κάμπο. Όπως είναι γνωστό η λίμνη αυτή κατέκλυσε με τετρακόσια εκατομμύρια τόνους νερού, είκοσι πέντε χιλιάδες στρέμματα πεδινής έκτασης. Μέσα από την έκταση αυτή περνούσαν άμαξιτοι δρόμοι, που συνέδεαν πολλά χωριά των Αγράφων με την Καρδίτσα. Η κατάκλυση της Νεβρόπολης δημιούργησε το πρόβλημα της κατασκευής ενός άλλου δρόμου. Πραγματικά ο δρόμος αυτός έγινε αλλά κατά τέτοιο τρόπο που δεν τιμά το κράτος μας. Είναι στενός, γεμάτος στροφές, ασυντήρητος χρόνια ολόκληρα, ένας δρόμος που μό-

λις και μετά βίας εξασφαλίζει υποτυπώδη συγκοινωνία τους καλοκαιρινούς μήνες. Τόν χειμώνα, όμως, η κατάσταση που δημιουργείται από τις βροχές, τα χιόνια και τους πάγους είναι δραματική.

Κατά καιρούς οι διάφορες Κυβερνήσεις είχαν εκφράσει την συμπάθειά τους για τις όρεινες περιοχές — που τις ονόμασαν προβληματικές — αλλά το ενδιαφέρον τους περιορίστηκε μόνον σε λόγια συμπαθείας και όχι σε έργα. Έτσι λησμονήσαν τελείως σχεδόν και τη δική μας γραφική περιοχή, που όσοι την έχουν επισκεφτεί έχουν γοητευθεί από τις φυσικές της καλλονές αλλά έχουν απογοητευθεί και αγανακτήσει από την εγκατάλειψη του τόπου μας από μέρους της πολιτείας. ‘Ο

ΣΥΝΕΧΕΙΑ στή σελ. 2

ΚΕΡΔΙΣΑΜΕ Η ΟΧΙ ΑΠΟ ΤΗ ΛΙΜΝΗ;

Είκοσι δύο χρόνια από τη μέρα που κατακλύστηκε το ύψιπεδο της Νεβρόπολης και ακόμη δεν έχει γίνει ένας σωστός απολογισμός για να ξέρουμε αν κερδίσαμε ή χάσαμε από τη λίμνη, την τεχνητή λίμνη του Τουρωπού. Φαίνεται, όμως, ότι ο μεγάλος κερδισμένος από το έργο αυτό είναι το κράτος και η Εθνική Οικονομία και ο μεγάλος χαμένος είναι το χωριό μας, περισσότερο ίσως από τα άλλα χωριά της περιοχής.

Για την κατασκευή του έργου δαπανήθηκαν (με τιμές του 1954—1959) ένα δισεκατομμύριο δραχμές. Το ποσό αυτό διατέθηκε για την κατασκευή του Φράγματος, του εργοστασίου παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος, των αγωγών καθώς και για την καταβολή των αποζημιώσεων σε όσους κατακλύστηκε ή ιδιοκτησία τους. Τρία περίπου χρόνια μετά την έναρξη λειτουργίας του υδροηλεκτρικού έργου, η δαπάνη του ενός δισεκατομμυρίου είχε αποσβεσθεί.

Κερδισμένοι είναι ο κάμπος της Καρδίτσας, του οποίου ποτίζονται από τα νερά της λίμνης 1.200.000 και πλέον στρέμματα.

Κερδισμένοι είναι, η Καρδίτσα που απέκτησε άφθονο, καθαρό, υγιεινό πόσιμο νερό, οι Σοφάδες καθώς

και αρκετές δεκάδες χωριών του κάμπου.

Κερδισμένη είναι ακόμη και η... Λάρισα. Μάλιστα και η Λάρισα, που όταν διψάει τα καλοκαίρια έπειδή στερεύει ο Πηνειός ποταμός, ρίχνουν στην κοίτη του νερό από το Μέγδοβα και πίνουν οι διψασμένοι Λαρισαίοι.

Κερδισμένη σε τελευταία ανάλυση είναι η «έθνι» ή οικονομία, που εξασφάλισε σχεδόν δωρεάν ηλεκτρικό ρεύμα, άρδευτικό και πόσιμο νερό.

Σκέφτηκε, όμως κανείς, αν υπάρχει και κάποιος που έχασε από όλη αυτή την ιστορία; Αλήθεια είμαστε, το χωριό μας, τί κέρδισε τελικά; Οι αποζημιώσεις, που πήραν οι περισσότεροι δεν αξιοποιήθηκαν όπως έπρεπε. Η γεωργική αποκατάσταση των ακτημόνων υπήρξε ανεπαρκής για να τους βγάλει από τη φτώχεια.

Το χωριό μας απομονώθηκε και απομακρύνθηκε αρκετά από την Καρδίτσα — την πρωτεύουσα του Νομού μας. Ένώ πριν από την κατακλυσή της Νεβρόπολης, η απόσταση Καρδίτσας Νεοχωρίου ήταν 28 χιλιόμετρα, τώρα είναι 42 χιλιόμετρα. Με ανάλογη επιβάρυνση του κόστους μεταφοράς.

Είκοσι και πλέον χρόνια πέρασαν χωρίς να γίνει καμιά ουσιαστική πρόοδος στο θέμα της τουριστικής αξιοποίησης του τόπου μας. Ούτε ένας ξενώνας δεν έχει κατασκευασθεί. Ο θυθός της λίμνης είναι ολόκληρο δάσος με αποτέλεσμα τα δένδρα που δεν κόπηκαν τότε, κατά την κατάκλυση, να εμποδίζουν την άλιεα, που στην πραγματικότητα δεν γίνεται, με την έννοια της αποσρόφησης και της εμμετάλλευσης του εγγύς πλούτου. Καμιά μέριμνα επίσης δεν εκδηλώθηκε για την ενίσχυση της κτηνοτροφίας και άλλων παραγωγικών πηγών με αποτέλεσμα τον ομαδικό εκπατρισμό μας και την εγκατάλειψη του χωριού μας, που με τα σημερινά μέσα καλλιέργειας, την άρδευση και τα λιπάσματα θα ήταν — με άλλες συνθήκες — ένα από τα πιο παραγωγικά χωριά της περιοχής μας.

Χάσαμε, λοιπόν, ή κερδίσαμε από τη λίμνη;

Να γίνουν τα "Αγραφα πρότυπος Έθνικός Δρυμός

Η ΠΕΡΙΟΧΗ των Αγραφών, που ή έκτασή της είναι περίπου 2.500 τετραγωνικά χιλιόμετρα έχει δασική κάλυψη 55%, έναντι μέσου όρου δασικής κάλυψης του ελληνικού χώρου 15%. Η περιφέρεια του Νεοχωρίου πρέπει τώρα να ξεπερνά σε δασική κάλυψη το 80%. Πραγματικά, μετά το σταμάτημα της λαθρολοτομίας κατά τα τελευταία είκοσι χρόνια και τη σημαντική μείωση της αειγονοφίας, τα δάση που περιβάλλουν το χωριό μας έχουν κυριολεκτικά θεριέψει. Σε πολλά σημεία είναι μια αληθινή ζούγκλα, που είναι δύσκολο να τη διασχίσει κανείς.

Είναι παρήγορο ότι τα δάση μας ξέφυγαν από τον κίνδυνο των πυρκαϊών που έπληξαν άλλες περιοχές και έτσι απλώνονται δροσερά, καταπράσινα και περήφανα όχι μόνο στο γύρω χώρο, αλλά και μέσα στο ίδιο το χωριό μας. Όπως είναι γνωστό το χωριό μας, που έχει υψόμετρο 1000 μέτρα — και όχι 480 μέτρα που λέγει η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία από λάθος — περιστοιχίζεται βασικά από δάση ελάτης, βελανιδιάς και κασταριάς. Έχει επίσης το χωριό μας πολλά όπωροφόρα δέντρα, που καλλιεργούνται σ' αυτό το υψόμετρο, όπως μηλιές, κερασιές, κορομηλιές και ιδιαίτερα πολλές καρυδιές.

Η ανάπτυξη των δασών και γενικότερα της χλωρίδας στην περιοχή αυτή έχει σαν αποτέλεσμα την αύξηση και της πανίδας, δηλαδή των άγριων ζώων και πουλιών που προστατεύονται από τα πυκνά και εκτεταμένα φυλλώματα των δέντρων. Βέβαια οι άνθρωποι θα σφιστούν διάφορους τρόπους και τα δάση και

τα ζώα και τα πουλιά να τα καταστρέψουν. Εκτός αν η Πολιτεία ενισχύσει το ειδικό δασικό προσωπικό στην περιοχή μας — που τώρα μάλλον δεν υπάρχει — για να φροντίσει για τη διατήρηση και ανάπτυξη του δασικού μας πλούτου, που είναι πλούτος εθνικός, και των θυμαμάτων που κινδυνεύουν με εξαφάνιση, λόγω της άπληστης καταδίωξής τους.

Το καλύτερο όλων για την περίπτωση αυτή θα ήταν να γίνουν τα "Αγραφα ή μέρος αυτών πρότυπος Έθνικός Δρυμός, και να πλουτιστούν με άγρια ζώα, που να άφειθουν να ζήσουν ελεύθερα στο φυσικό τους περιβάλλον.

Μιά τέτοια εξέλιξη θα ήταν μια μεγάλη προσφορά για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, δηλαδή για τον ίδιο τον άνθρωπο. Όσοι αγραφιώτες είναι ειδικοί επιστήμονες ως μελετήσουν το θέμα αυτό και ως εκφράσουν τη γνώμη τους με μια συλλογική έκθεση προς την κυβέρνηση. Μιά τέτοια μελέτη πολλά θα μπορούσε να αποδώσει τώρα μάλιστα, που το κλίμα φαίνεται κατ'άλληλο, ακόμη και για διεθνείς χρηματοδοτήσεις.

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΑΣ

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ από τη σελ. 1

λεβεντιά μας, τα ήθη και τα έθιμά την αγάπη προς τον τόπο μας και τις παραδόσεις του, κάθε τι που κράτησε αιώνες ριζωμένους εκεί στα γραφικά μας δουνά τους προγόνους μας, αυτούς τους αγέρωχους άντρες και τις νοικοκυριμένες γυναίκες, που κληροδότησαν σε μας τις ήθικες αρετές και τον πατριωτισμό μας.

Γι' αυτό ιδρύσαμε το σύλλογό μας. Για να μπορούμε να επικοινωνούμε μεταξύ μας, να διασπαστούμε, να αναπτύξουμε τις κοινωνικές μας σχέσεις και να έχουμε αλληλεγγύη. Αυτά θα τα επιτύχουμε με τις γενικές μας συνελεύσεις, τις εκδρομές μας, τις γιορτές και τη συμμετοχή μας στις κοινωνικές εκδηλώσεις των συγχωριανών μας. Μέσα στο σύλλογο μπορούμε και πρέπει να καλλιεργήσουμε την ενότητά μας και όπως πολύ σωστά ειπώθηκε στη γενική μας συνέλευση του Ιανουαρίου, ο σύλλογος όλων μας ανεξάρτητα από το ποιο είναι κανείς τοποθετημένος πολιτικά. Έμεις έχουμε τους σκοπούς που προαναφέραμε και άλλους για την ενίσχυση του χωριού μας και αυτούς θα πρέπει να επιδιώξουμε να πραγματοποιηθούν. Γι' αυτό και θα καλλιεργήσουμε με διάφορους τρόπους και θα αναπτύξουμε την ενότητά μας και τις καλές σχέσεις μεταξύ μας. "Αν όλοι βοηθήσουμε με τη συμμετοχή μας ο σύλλογός μας θα γίνει υποδειγματικός."

Ποίημα

ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΟΥ

Χωριό μου πάψε πιά να κλαίς
δεν σ' έχουμε ξεχάσει
κι' είν κάποτε ποτίσαμε τα χείλη σου
(μέ πίκρα
δέν είναι που το θέλαμε, μά τόφερε ή
(μοίρα.

Τώρα χωριό μου πέταξε τα μαύρα,
δέν σου πάνε
του Μάη βάλε φορεσιά
τό πέπλο του Γενάρη
στο λήδρα του καλοκαιριού
νύσαι σωστό κομάρι.

Περίμενέ μος θάρθουμε πάλι ξανά
(κοντά σου,
στις ρεματιές σου, στις πλαγιές στά
(πράσινα δουνά σου
Έκει που άντικρύσαμε τις πρώτες ή-
(λιοχτίδες
έκει που νύχτες πιάναμε χρυσές πυγο-
(λαμπίδες,

Ο Συντοπίτης

ΤΑΥΡΩΠΟΣ

Υπεύθυνος

ΗΛ. Γ. ΚΡΟΜΜΥΔΑΣ

Πρόεδρος του Συλλόγου

ΓΡΑΦΕΙΑ

Πανεπιστημίου 42, Τηλ. 3631703

Υπεύθυνος Τυπογραφείου

ΒΑΣΙΛΗΣ Α. ΑΜΒΡΟΣΙΟΥ

Καρρόρη 11

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΣ ΤΟΥ ΜΕΓΔΟΒΑ

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ από τη σελ. 1

τόπος αυτός με τη γραφική λίμνη, τα άπεραντα καταπράσινα δάση και τη θαυμάσια εναλλαγή των τοπίων, σε συνδυασμό με τη θέα και την καθαρή ατμόσφαιρα είναι τόσο προνομιούχος που θα έπρεπε το κράτος να φροντίσει και για την τουριστική του αξιοποίηση. Όσοι ξένοι ευρωπαίοι και αμερικανοί, αλλά και Έλληνες από διάφορες περιοχές επιχειρούν να ανεδούν επάνω στα δουνά μας απολαμβάνουν τα μοναδικά φυσικά μας τοπία, αλλά κουνούν με λύπη την κεφαλή τους για την εγκατάλειψη αυτού του προνομιούχου τόπου, που είναι κατάλληλος για άνετο παραθερισμό, για κυνήγι, για εκδρομές ακόμη και για χειμερινό τουρισμό. Για όλα αυτά χρειάζεται κατ' αρχήν να γίνει ένας αξιόλογος περιφερειακός δρόμος. Η σημερινή κατάσταση είναι απαράδεκτη. Περιμένουμε από το Υπουργείο Δημοσίων Έργων και τον Ελληνικό Όργανισμό Τουρισμού να ιδούν το πρόβλημά μας και να φροντίσουν για τη γρήγορη και σωστή επίλυσή του. Ο περιφερειακός δρόμος του Μέγδοβα είναι μια ζωτική ανάγκη, ή θεραπεία της οποίας πρέπει ν' αρχίσει και να περατωθεί το συντομότερο στά πλαίσια της πολιτικής ενίσχυσης των όρεινων και προβληματικών περιοχών, αν — βέβαια — υπάρχει πράγματι τέτοια πολιτική.

ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ 1821 ΓΙΑ ΤΑ ΑΓΡΑΦΑ ΚΑΙ ΤΗ ΝΕΒΡΟΠΟΛΗ

Από τό αρχείο του Αλέξανδρου Μαυροκορδάτου

ΤΑ ΑΓΡΑΦΑ, όπως είναι γνωστό, έπαιξαν πρωτεύοντα ρόλο κατά την προεπαναστατική περίοδο και κατά την επανάσταση του 1821, όπως άλλωστε και κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας. Παρακάτω αναδημοσιεύουμε δύο επιστολές, που θρέθηκαν στο αρχείο του Αλέξανδρου Μαυροκορδάτου. Όπως τις παρουσίασε και τις σχολίασε ο καθηγητής κ. Εμ. Γ. Πρωτοφάλης. Η πρώτη απευθύνεται στον Αλ. Μαυροκορδάτο από τον Γιαννάκη Γιολλάση και η δεύτερη από τον Ηθο Ρήγα. Και οι δύο γράφτηκαν στο Κρίκελλο της Εύρυτανίας την 7-8α ημερομηνία, δηλαδή στις 12 Σεπτεμβρίου 1822:

Εκλαμπρότατε Πρίγκιψ!

Τές προάλλες σου έγραψα, και άλλον μου γράμμα και δεν ήξεύρω, τό έλαβες ή όχι, ότι ο ταχυδρόμος αρρώστησε και τό άφησε τό γράμματά εις Μεσολόγγι εις τον υιόν του Καφάλη νά σās τό παραδώσει. Τώρα πάλιν δεν λείπω εις τό νά μετά σās γράψω. Έδω εις τό μέρος μας δεν είναι καμμία αναγκαία χρεία κατά τό παρόν, ότι οι έχθροι συνάζονται προς την Εύρόπολιν (1), ως σās γράφει και ο κύριος Ηθος Ρήγα. Οι χ(ι)λιάρχοι Κοντογιανναίοι (2) έκαμαν κάποιαν ψευταγήνη (3) με τους Τούρκους ωςάν και τον Καραϊσκάκη, και έν ταύτω ήμιλήσαμεν με τον κύριον Ηθον και πάγει άμέσως όπου νά τους ανταμώση νά ήμιλήσουν και νά αγοράση την γνώμην τους με τί τρόπον τό έχουν. Περισσότερον δέ νά ήμιλήση και με τον κύριον Γεώργιον Αινιάν (4). Από τον ίδιον θέλει πάρωμεν την βεβαίαν αλήθειαν. Αν όμως και γνωρίζωμεν όπου μένομεν ήσυχoi από τό μέρος της γειτονιάς μας, τότε έχω νά πάρω όσον στρατεύμα έχω και νά προφθάσω εις βοήθειαν, θθεν είναι χρεία, ή προς τό μέρος των Σαλώνων, ή εις Λουτράκι. Προσέτι, διά τās υποθέσεις όπου μάς έπροστάξετε με τον κύριον Ηθον Ρήγαν, τό κατά δύναμίν μας θέλει τελειώσουν. Πλήν από αυτούθεν εξ' ακούης μαθαίνωμεν πολλά και καμμίαν βεβαίαν είδησιν δεν έλάβαμεν. Διά

τοούτο περικαλώ όπου νά μάς ειδοποιήσετε τό αυτού τρέχοντα και κανένα νέον, άν έχετε από Μορέαν τόσον και από άλλο μέρος, και μένω με όλον τό υποχρεωτικόν σέβας.

Τή 12 Σεπτεμβρίου 1821 - Κρικέλλω (5)

Ο ταπεινός δούλος
Γιαννάκης γιολλάσης (6)
(Τ.Σ.) (γιαννάκη γιολλάση)
(Επί του νύτου):

Τω Έκλαμπρότατω Προέδρω κυρίω Αλεξάνδρω Μαυροκορδάτω, εις Μεσολόγγι.

Σημ.: Ο Γιαννάκης Γιολλάσης, καπετάνιος της περιοχής Καρπενησίου αναγγέλλει εις τον Μαυροκορδάτον τά καπάκια των κλεφταρματολών Κοντογιανναίων μετά των Τούρκων.

ΤΟ ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΗΘΟΥ

Εκλαμπρότατε πρίγκιψ,

Πρό ήμερών εστάλη ή τελευταία μου, και επειδή ό γραμματοκομιστής δεν σās εδρεν εις Μεσολόγγι, άφησεν τό αυτό γράμμα μου εις τον κύριον Νικόλ. Καρβούννη (7). Τά έδω τρέχουσιν έν ήσυχία οι έχθροι διόλου αδύνατοι και τό μόνον ταμπούρι των είναι εις Νευρόπολιν. Έκει μανθάνω νά συνάχθησαν 8 χιλιάδες, άδέβαιον όμως, τό καθ' αυτό 3 έως 4 χιλιάδες, και επειδή τό έδω μέρος ανάγκην κατά τό παρόν δεν έχουσι, ετοιμάζεται και ο χιλίαρχος Ρ. Γιολλάσης νά στείλη εις εκείνο τό μέρος βοήθειαν. Αύριον πηγαίνω εις ανάμωσιν των χιλιάρχων Σπύρου και Μήττιου (8), νά τους παρακινήσω, όπου νά άπεφασίσουν και αυτοί και νά ένωθώσι εις έν σώμα, όπου νά δώσωμεν (εις) τους εις Νευρόπολιν ήμετέρους άρκετήν βοήθειαν. Δι' αυτούς τους δύο χιλιάρχους ψιθυρίζεται λόγος, ότι νά έκαμαν συνθήκας μετά των έχθρών, καθώς και ο Καραϊσκάκης, δεν έδεδαιώθην όμως κατά τίνα τρόπον και άν είναι αληθές, διά τοούτο και πηγαίνω τό περισσότερον και με τό νά ευρίσκειται εις Μαυρίλον και ο κύριος Γεώργιος Αινιάν μανθάνω τά πάντα. Τό προσκύνημα του Καραϊσκάκη μάς είναι μάλλον έπιωφελές, διότι οι κάτοικοι των Αγράφων έχον φθάσει εις την εσχάτην άπελπίσιαν από έλλειψιν ψωμίου και τώρα εις αυτήν την μεταβολήν λαμβάνουν καιρόν και συνάζουν τά όσα τους χρειάζονται, και, τό περισσότερον, παύουσι και αι τόσαι καταχρήσεις των κλεπτών, ο δέ Καραϊσκάκης εις κάθε περίπτωση είναι προθυμότετος, και μάλιστα τώρα ένδυναμώθη και διήγειρε όλον τό θιλαέτι εις τά άρματα και όλες αι συμφωνίες του

★ ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελ. 4

Σκιαγραφία του καθηγητού κ. Βαγγέλη Σκουβαρά Τά βουνά των Αγράφων

ΤΑ ΑΓΡΑΦΑ είναι από τά πιο φημισμένα βουνά της ελληνικής γής. Τή φήμη τους τή χρωστάνε από τή μιá στην ιδιότυπη φύση τους και από την άλλη στο ρόλο που πίκιξαν στα χρόνια της σκλαβιάς με τους άρματολούς και τους κλέφτες των. Τά δημοτικά ταγούδια και προπαντός όσα σχετίζονται με τους άγώνες για τή λευτεριά του Έθνους μας, πήραν στους ρυθμούς των τό νομα των Αγράφων και τό μεταφέρανε σαν ένθουσιαστικό σύνθημα στα τετραπέρατα της πατρίδας μας.

Ο όρεινός όγκος των Αγράφων είναι κατανεμημένος, σύμφωνα με τή σημερινή διοικητική διαίρεση, σε δύο νομούς. Τά τμήματα των άλλων δήμων Αγράφων, Απεραντίων και Αγραίων υπάγονται στο νομό Καρδίτσας. Τά Αγραφα είναι ένα έντονο και ξεχωριστό κομμάτι της μεγάλης όροσειράς της Πίνδου. Οι ψηλότερες κορφές των είναι: ή Καραάβα (2124 μ.), πάνω από τό όροπέδιο της Νεδρόπολης που αποτελεί κα ισύννοδο του προς τό τμήμα του Πιερρίου. Η παράδοση λέει ότι ή κορφή αυτή όνομάστηκε έτσι γιατί στο μεγάλο κατακλυσμό, που σύμφωνα με τή μυθολογία, γίνηκε στη Θεσσαλία, πάνω εκεί κάθησε τό καράδι του Δευκαλίωνα, του άρχαιοελληνικού εκείνου Νώε. Πώς λεγόταν τό βουνό αυτό στην παλιά εποχή δεν είναι γνωστό. Άλλη κορφή είναι ή Φτέρη (2132 μ.). Βορειοδυτικώτερα τό Βουτσιάκι (2154 μ.) και δεξιώτερα απ' αυτό ο Κόζιακας που αποτελεί μάλλον τό ανατολικώτερο δουνίσιο παρακλάδι της Πίνδου. Έχει ύψόμετρο 1901 μ. Στην άρχαιότητα αποτελούσε τό φυσικό σύνορο της Αθαμανίας και της Θεσσαλίας κι είναι πιθανότατα τό Κερκέτιον όρος που αναφέρεται στους άρχαίους συγγραφείς.

Οι άρχαίοι όνόμαζαν τά Αγραφα Αγραίδα ή Αιτωλικήν Αγραίαν. Πόλεις στην άρχαιότητα δεν υπήρχαν έδω παρά μονάχα ή Κτιμένη, ή Μενελαΐς κι ή Έλλοπία, μ' άγνωστη ιστορία. Η σημερινή τους όνομασία «Αγραφα» δεν έχει ξεκαθαρισμένη την καταγωγή της. Δεν αποκλείεται νά είναι φωνητική παραλλαγή της άρχαίας όνομασίας των. Ο Άραβαντίνος — ένας ιστοριοδίφης του περασμένου αιώνα — υποστηρίζει ότι, επειδή οι Όθωμανοί δεν κατάφεραν νά τά υποτάξουν απόλυτα και νά τά περιλάβουν στα φορολογικά βιβλία, τά όνόμασαν έτσι. Τό ίδιο υποστηρίζει κι ο Άγγλος Λήκ.

Υπάρχει ώστόσο κι άλλη έκδοχή, ότι ή περιφέρεια αυτή λεγόταν έτσι από την εποχή του αυτοκράτορα Κωνσταντίνου Ε'.

Στήν περιοχή αυτή υπάρχουν 52 περίπου χωριά. Κατοικούνται στην πλειψηφρία τους από Έλληνες

και μερικούς Σαρακατσάνους, τσάπλους σκηνίτες Βλάχους κι Άρβανιτοβλάχους.

(Συνέχεια στο έπόμενο)

Τά δικά μας ΤΟ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ

Τό χωριό μας στερείται άγροτικού ιατρείου. Έξυπηρετείται κατά τρόπο υποτυπώδη από τό άγροτικό ιατρείο που έδρεύει στη Μπεζούλα. Ο γιατρός πάει στο χωριό μας κάθε Παρασκευή και συνήθως περιορίζεται νά μετράει την άρτηριακή πίεση των γερόντων. Δεν φταίει αυτός για την υποτυπώδη ιατρική που άσκείται από τά άγροτικά ιατρεία στην ύπαιθρο. Για μάς υπάρχει πρωταρχική ανάγκη νά ιδρυθεί στο χωριό μας άγροτικό ιατρείο γιατί έτσι μόνο μπορεί νά έξυπηρετηθεί ο πληθυσμός που μένει μόνιμα εκεί. Μία τέτοια ρύθμιση είναι άπαραίτητη για νά βοηθήσει στον επαναπατρισμό πολλών συγχωριανών μας, που θά ήθελαν νά γυρίσουν στο χωριό, αλλά εκεί δεν μπορούν νά λύσουν τά προβλήματα της υγείας τους, με τον περιοδεύοντα μιá φορά την εβδομάδα γιατρό.

ΣΩΣΤΟ ΜΕΤΡΟ

Δημοσιεύτηκε μιá πληροφορία, σύμφωνα με την όποιá ή Πολιτεία αντιμετωπίζει τό θέμα του επαναπατρισμού των συνταξιούχων στα χωριά τους, καθιερώνοντας τό δικασιακό των συντάξεών τους. Είναι ένα πολύ σοβαρό κίνητρο, που πολλοί θά ήθελαν νά κάνουν χρήση και ο γυρισμός στο χωριό θά γινόταν με οικονομική άνεση. Ένα τέτοιο μέτρο θά έδιδε ζωντάνια στα εγκαταλελειμμένα χωριά μας και θά ανακούφιζε τά μεγάλα άστικά κέντρα που τώρα υποφέρουν από υπερπληθυσμό. Έτσι μόνο μπορεί νά γίνει ο επαναπατρισμός. Με σοβαρά οι νομικά κίνητρα και όχι με εύχολόγια.

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ

Η έφημερίδα μας είναι και αυτή ένας τρόπος για νά επικοινωνήσουμε μεταξύ μας, ν' ανταλλάσουμε μέσα από τίς στήλες της τίς απόψεις και τίς γνώμες μας για τό χωριό μας και τά προβλήματά του και νά τά επισημαίνουμε για νά τά γνωρίζουν και οι άρμόδιοι που όφείλουν νά φροντίσουν για τή λύση τους. Με ειλικρίνεια, χωρίς φόβο και χωρίς πάθος, θά προσπαθήσουμε νά ζωντανέψουμε την ιδέα της αλληλεγγύης μεταξύ μας και πέρα από αυτό νά προβάλλουμε τή γενέτειρά μας και νά ζητήσουμε και από τό κράτος νά κάνει τό χρέος του έναντι των συγχωριανών μας, ένα χρέος που πολλές φορές θά τό αναπτύξουμε στις στήλες μας.

Στο έπόμενο
φύλλο μας
ΙΣΤΟΡΙΚΑ
ΤΟΥ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ
Σύντομη περιγραφή των
ντοκουμέντων που
έχουν διασωθεί ως τώρα.

ΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΩΝ 'Εγγραφο της 'Επανάστασης του '21

Με την λήξη της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου και με την παρέλευση 2 ετών από την ανάδειξη του απερχόμενου Δ.Σ. και σύμφωνα με το Καταστατικό του Συλλόγου, έγιναν οι αρχαιρεσίες εις την αίθουσαν του κέντρου «Δίας» όπου εφαρμόστηκαν όλες οι νόμιμες διαδικασίες σύμφωνα με το Καταστατικό.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ 17—1—1982

— Έκλογή προσωρινού 3μελούς προεδρείου που θα διευθύνει τη συζήτηση και θα διενεργήσει τις εκλογές.

— Λογοδοσία από τον Πρόεδρο του απερχόμενου Δ.Σ.

— Ανάγνωση Οικονομικού Ισολογισμού των ετών 1980 και 1981.

— Ανάγνωση Έκθεσης Έλεγκτικής Επιτροπής.

— Ανάγνωση Προϋπολογισμού διετίας 1982 και 1983.

— Έγκριση ή μη των πεπραγμένων.

— Διάφορες προτάσεις μελών.

— Διεξαγωγή εκλογής.

ΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Αφού διαπιστώθηκε ότι υπάρχει νόμιμος απαρτία και μετά από εισήγηση του Προέδρου του Δ.Σ. ή Γενική Συνέλευση προέβη στην εκλογή του Προεδρείου της Συνέλευσης, το οποίο διενήργησε και τις εκλογές.

Πρόεδρος εξελέγη ο κ. Στέφανος Μήτσιος και μέλη οι κ.κ. Κων. Σακελλαρίου και Γεώργιος Σακελλαρίου.

Κατόπιν ο πρόεδρος του απερχόμενου Δ.Σ. κ. Ηλίας Γ. Κρομμύδας, ανέγνωσε τόν απολογισμό του Δ.Σ., ο κ. Ηλίας Α. Κρομμύδας, ταμίας, την οικονομική κίνηση των ετών 1980—1981 και ο κ. Αθανάσιος Σ. Γώγουλος, μέλος του Συλλόγου, την έκθεση της Έξελεγκτικής Επιτροπής.

Στη συνέχεια ανακοινώθηκε από τον πρόεδρο ο προϋπολογισμός των ετών 1982—1983. Ακολούθησε όμοφωνη έγκριση από το Σώμα, του απολογισμού και προϋπολογισμού.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Ο κ. Νικόλαος Μήτσιος, μέλος του συλλόγου, πρότεινε τη δημιουργία μιας πλατείας στο χωριό.

Συζητήθηκε επίσης το ένδεχόμενο δημιουργίας Παιδικής Χαράς.

Επίσης, συζητήθηκε μετά από εισήγηση του απερχόμενου Δ.Σ. ή δυνατότητα να αξιοποιηθεί και να διαμορφωθεί η Βρύση στη θέση «Α-γίασας».

Ο κ. Λευτέρης Κρομμύδας, μέλος του συλλόγου, πρότεινε τη δημιουργία μιας θρύσης στην είσοδο του χωριού (θέση «Τσέρνος»). Επίσης να διαμορφωθεί ο χώρος με φύτευση δέντρων (λευκές κ.λ.π.) στην ίδια θέση.

Ο κ. Γεώργιος Παλόγου, μέλος του απερχόμενου Δ.Σ. πρότεινε να γίνεται κάθε 3—4 μήνες συγκέντρωση των μελών του Συλλόγου για συζήτηση των προβλημάτων.

Επίσης, πρότεινε να καθιερωθεί μία εκδήλωση το χρόνο με χαρακτηρισμό γιορτής, την οποία θα ακολουθεί εισφορά υπέρ του Συλλόγου.

Ακολούθησε σύντομη ομιλία από τον πρόεδρο της Συνέλευσης κ. Στέφανο Μήτσιου, στην οποία αναφέρθηκε στην ανάγκη επαφής των συγχωριανών μεταξύ τους. Πρακτικά μπορεί αυτό να γίνει με συχνές επαφές και συγκεντρώσεις, με την έκδοση αντζέντας όπου θα αναγράφεται το τηλέφωνο και η διεύθυνση όλων των μελών.

Επίσης τόνισε, ότι θα πρέπει ο σύλλογος να εξασκεί πίεση προς την εκάστοτε κυβέρνηση για την παροχή ποσών για την εκτέλεση έργων και τη λύση χρόνιων προβλημάτων. Πρότεινε επίσης την έκδοση εφημερίδας του Συλλόγου.

Απολογισμός Απερχόμενης Διοικήσεως

Με τη λήξη του οίκου. έτους 1981 σάς γνωστοποιούμε την οικονομική κίνηση του Ταμείου μας κατά τον χρόνο αυτό.

Μέρος Α' Έσοδα:

1. Από συνδρομές μελών δρχ. 65.450.

2. Από έκτακτες εισφορές δρχ. 6.150.

3. Από διάφορες εκδηλώσεις (Λαχειοφόρο, εκδρομές, ήμερολόγιο) 209.565.

4. Από τόκους δρχ. 7.474.

5. Από επιχορηγήσεις Υπουργείου Οικονομικών δρχ. 60.000.

Σύνολο Έσόδων δρχ. 248.639.

Μέρος Β' — Έξοδα:

1. Για την αλληλογραφία με τα μέλη του Συλλόγου μας δρχ. 4.495.

2. Για την εκτέλεση έργων στο χωριό μας δρχ. 123.261.

3. Για διάφορα μικροέξοδα δρχ. 916.

4. Για την εκτύπωση του ήμερολογίου 1980 δρχ. 13.200.

Σύνολο Έξόδων δρχ. 141.872.

Υπόλοιπον που μεταφέρεται στο οίκον. έτος 1981 δρχ. 106.767.

Με την ζεστή συμπαράσταση όλων μας, στον κοινό σκοπό μας, πάρα πολλά μπορεί να γίνουν και θα γίνουν.

Με φιλικούς χαιρετισμούς
ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ από τη σελ. 3

έγιναν στοματικά μετά των έχθρων και όχι έγγραφως.

Υπεσχέθη να στείλη και αυτός εις Νευρόπολιν βοήθειαν.

Ο χιλιάρχος Γ. Γιολδάσης σάς γράφει κατ' ιδίαν διά κάτι λιθάδια όπου χρειάζεται χειμαδιά και επί τούτοις στέλλεται ο παρών ταχυδρόμος. Παρακαλώ τη ήμετέρα Έκλαμ πρότην να του δοθῇ τόπος καλός και να προστάξη τὸν ἐπιστάτην τῶν μερῶν τοῦ Γαλατᾶ, διὰ τὰ τοῦ γίνῃ ἢ προτίμησις, ὁμοίως νὰ γράψῃ καὶ τῷ χιλιάρχῳ Δημητρίῳ Μακρῇ διὰ νὰ ἔχῃ τὴν προὔπαρχουσαν εἰδησιν καὶ νὰ ἀφήσῃ τὰ ζῶα τῶν ἐλευθε-
ρα.

Ταπεινὸς δοῦλός της

Ἡδὸς Ρήγας

Κρικέλλω, τῇ 12 Σεπτεμβρίου 1822 (Ἐπὶ τοῦ νώτου):

Τῷ Έκλαμπρωτάτῳ Προέδρῳ κυρίῳ κυρίῳ Ἀλεξάνδρῳ Μαυροκορδάτῳ εἰς Μεσολόγγιον.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Νεβρόπολις ἢ Νευρόπολις, παλαιὸς δῆμος τῆς ἐπαρχίας Καρδίσης.

2. «Μήτσιο Κοντογιάννης. Οὗτος κατήγετο μὲν ἀπὸ τὸν Βάλτον, ἦν δὲ καπετάνος τῆς ἐπαρχίας Πατρατικίου (Ἰππίας), ἀνὴρ μὲ νοὺν πολιτικὸν καὶ προνοητικόν, ὑπουργὸς ὅμως καὶ ραδιοῦργος διὸ καὶ ἐπὶ τῆς Ἐπαναστάσεως σπευμοφοῦτο μὲ τὰς περιστάσεις, πολιτευόμενος ἐπιτηδεύας καὶ πρὸς τοὺς Τούρκους καὶ πρὸς τοὺς Ἑλ-

ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ

Στὴ συνέχεια ἔγινε ἡ ἐκλογή τοῦ νέου Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς Ἐλεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Συλλόγου.

Ἐκλέχτηκαν οἱ κάτωθι:

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ:

Ἡλίας Γ. Κρομμύδας, Ἡλίας Ἀντ. Κρομμύδας, Χαράλαμπος Γ. Ἀγρογιάννης, Γεώργιος Σπ. Παλόγου, Ἰωάννης Κ. Νεντῆς, Γεώργιος Ε. Σακελλαρίου, Χρυσόστομος Α. Μπαοδέκης.

Οἱ πέντε πρῶτοι ὡς τακτικὰ μέλη καὶ οἱ δύο ἐπόμενοι ἀναπληρωματικοί.

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

Ἐκλέχτηκαν ὡς τακτικοὶ οἱ: Ἀθανάσιος Γώγουλος, Κώστας Φ. Σακελλαρίου καὶ ἀναπληρωματικὸς ὁ Χρυσόστομος Σ. Σακελλαρίου.

Ἀκολούθως τὸ νέο Διοικητικὸ Συμβούλιο τὴν 23—1—1982 συγκροτήθηκε σὲ Σῶμα ὡς ἑξῆς:

Πρόεδρος Ἡλ. Γ. Κρομμύδας, ἀντιπρόεδρος Γεώργιος Σ. Παλόγου, γεν. γραμματέας Χαράλαμπος Γ. Ἀγρογιάννης, ταμίας Ἡλ. Α. Κρομμύδας, μέλος Ἰωάννης Κ. Νεντῆς.

ληνας. Τούτο δὲ ἐποίει πρὸς ὄφελος ἑαυτοῦ τε καὶ τῆς πατρίδος του, διαβουκολῶν τοὺς Τούρκους μὲ τοὺς συνεχεῖς συμβιβασμούς, τοὺς ὁποίους οἱ ἄλλοι καπεταναῖοι τῆς Ρούμελης ἀνόμαζαν «καπάκια» τοῦ γέρου Μήτσιοι, προσγορεύοντες καὶ αὐτὸν Ἰωλῶπεκα διὰ τὴν πανουργίαν του. Μὲ ὅλον τούτο ὁ Μήτσιο Κοντογιάννης, παίζων χωρίς νὰ παίζεται καὶ βλάπτων τοὺς ἐχθροὺς χωρίς νὰ βλάπτεται, ἔκαμιν ἐκβουλεύσεις καλὰς εἰς τὴν πατρίδα, διότι καὶ ὁ υἱὸς του Βαγγέλης ἐμάχετο ὑπὲρ πατρίδος καὶ ἡ ἀλώπηξ ἔγινε λέων δηλαδὴ καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος Μήτσιος ἔδραμεν εἰς βοήθειαν τοῦ κινδυνεύοντος Μεσολογγίου καὶ συμπολιορκηθεὶς ἐπὶ τῆς ἐσχάτης πολιορκίας ἐδείξεν ἡρωισμόν εἰς τὰ γηρατειά του, τὸν ὁποῖον δὲν ἐφαντάσθη ἴσως εἰς τὴν νεότητά του». (Γ. Γαζή Δελφιναιώτου, χειρόγραφον βιογραφικὸν λεξικὸν τῆς Ἐπαναστάσεως, 1847, σελ. 205).

3. Αἱ «ψευταγάπαι», ἄλλως «καπάκια», ἦσαν συνήθη πολεμικὰ τεχνάσματα τῶν ὀπλαρχηγῶν τῆς Ρούμελης κύριως.

4. Γεώργιος Αἰνιάν, λόγιος ἐξ Ὑπάτης, ὁδελφὸς τοῦ Δημητρίου. Ἐμνησθὲν εἰς τὴν Φιλικὴν Ἐπαιρείαν ἀπὸ τοῦ 1818. Ἐλαβε μέρος εἰς τὴν συνέλευσιν τῆς Ἀμφίσσης καὶ ὑπῆρξε μέλος τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ἀντιπροσώπευε τὴν πατρίδα του εἰς ὅλας τὰς ἐπὶ τῆς Ἐπαναστάσεως ἐθνικὰς συνέλεύσεις. Τὸ 1823 ἐ χρημάτισεν ὑπουργὸς τῆς Ἀστυνομίας καὶ κατὰ τὸ 1825 παρῆσαν ἰδιόλογον στρατιωτικὴν δρᾶσιν κινδυνεύσας εἰς τὴν μονὴν τῆς Βαρνάκοβας. Ἐπὶ Καποδίστρια διορίσθη γερουσιαστὴς, ἐπὶ δὲ Ὁδωνος νομάρχης καὶ εἶτα σύμβουλος τῆς Ἐπικρατείας. Μετὰ τὴν μεταπολίτευσιν τοῦ 1843 διορίσθη ἰσὸς γερουσιαστὴς. Ὑπῆρξε δόκιμος συγγραφεὺς (Γραμματικὴ «Νέα Ἀριάνη», Κωνσταντινούπολις 1896, Λεξικόν, γεωγραφικὰ μελέται κ.τ.λ.) καὶ ἱδρυσε τυπογραφίαν ἐν Χαλκίδι. Ἀπέθανε πόμπηχος τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1848.

5. Κρίκελλοι κοινότης τῆς ἐπαρχίας Εὐρυτανίας.

6. Γιαννάκης Γιολδάσης, στρατιωτικὸς ἐξ Εὐρυτανίας. Τὸ πραγματικὸν ἐπώνυμόν του ἦτο Σερέτης. Ὑπῆρξε καπετάνος τῆς ἐπαρχίας Καρπενησιῶν, ὅπου ἐπολέμησε πολλὰκις μετὰ τῶν τεσσάρων ἀδελφῶν του. Διέπρεψεν εἰς τὴν μάχην τοῦ Κεφαλοβρύσου. Συλληφθεὶς βραδύτερον αἰχμάλωτος ὑπὸ τῶν Τούρκων ἀπὸλευθερώθη τὸ 1829.

7. Νικόλαος Καρδούνης (Καρμπούνης), ἐκ Μεσολογγίου. Κατὰ τὴν Β' πολιορκίαν τοῦ Μεσολογγίου, ὑπῆρξε τῶν ἐκεῖ ὡς ἐπιστάτης, κατηγορήθη ὡς καταχραστὴς τροφίμων ὀπισθοαγμένων ἐκ Ζακύνθου. Ὁ Καρδούνης τότε, μεταβάς ἐπὶ προφάσει εἰς Κόλαμον, δὲν ἐπέστρεψεν.

8. Κοντογιαννοῖσι.